

REKREAČNÁ ZÓNA PRI VOJKANSKOM A ŠULIANSKOM JAZERE

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO (Číslo:/1960/02-4.3.)

vydané Ministerstvom životného prostredia SR v zmysle zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení zákona č. 391/2000 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Komposessorát Vojka, pozemkové spoločenstvo, Vojka nad Dunajom

2. Identifikačné číslo

35 629 436

3. Sídlo

Vojka nad Dunajom č.150, 930 31

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

1. Názov činnosti

Rekreačná zóna pri Vojkanskom a Šulianskom jazere

2. Účel

Vybudovanie organizovaného rekreačného komplexu v okolí Vojkanského a Šulianského jazera, s cieľom zabrániť nekontrolovannej a hygienicky a technicky nezabezpečenej návštevnosti a vytvoriť tak komplexné stredisko cestovného ruchu zamerané na kúpanie a vodné športy. Vytvorenie optimálnych podmienok, ktoré umožnia využívať špecifické danosti územia v súlade s jeho prírodnými hodnotami.

3. Užívateľ

Komposessorát Vojka - pozemkové spoločenstvo Vojka nad Dunajom

Urbariát - pozemkové spoločenstvo Šuľany

Urbariát - pozemkové spoločenstvo Rohovce

4. Umiestnenie

Vojkanské a Šulianske jazero, bývalé materiálové jamy po ťažbe štrku pre Vodné dielo Gabčíkovo, ktoré sa nachádzajú v okrese Dunajská Streda, v k.ú. Vojka nad Dunajom, Bodíky, Rohovce a Horný Bar, časť Šuľany, v tzv. medzihrádzovom priestore medzi riekom Dunaj a kanálom VDG (obce Rohovce a Horný Bar, časť Šuľany sa nachádzajú na opačnej strane prívodného kanála). Hodnotené územie je súčasťou CHKO Dunajské luhy.

5. Termín začatia a ukončenia stavby

Predpokladaný termín začatia výstavby - august 2002.

Predpokladaný termín ukončenia výstavby celej rekreačnej zóny - 2007

6. Stručný opis technického a technologického riešenia

Navrhovaná činnosť predstavuje dve rekreačné strediská pri každom z jazier. Rekreačné stredisko pri Šulianskem jazere bude mať medzinárodný charakter. Navrhovaná rekreačná zóna má výrazne pretiahnutý tvar s dĺžkou cca 4,5 km, jazerá sú od seba vzdialené cca 600 m.

Predmetom rekreačnej zóny pri Šulianskem a Vojkanskom jazere je vybudovanie komplexného rekreačného strediska nižinného charakteru, založeného na využití existujúcich prírodných daností. Obe rekreačné zóny sú členené na sektory podľa charakteru prevažujúceho využívania a poskytovaných služieb.

Návrh rešpektuje širšie územné vzťahy a nadváznosť na okolité sídla vhodnou organizáciou dopravy s uprednostnením dopravy pešej a bicyklovej. Okolo vodnej plochy je navrhovaný hlavný peší tah - pešia promenáda, doplnená cyklistickou obslužnou komunikáciou, vyčlenenou tiež pre skateboard a jazdu na kolieskových korčuliach. Pešia komunikácia bude využívaná aj ako bezpečnostná (požiarnici, sanitky, polícia), pre zber komunálneho odpadu a tiež pre zásobovanie.

Ubytovacie zariadenia (hotely, motely, podnikové chaty, penzióny)

sú samostatne stojace objekty alebo komplexy budov, so zámerom vytvoriť dominantné centrum v každom zo sektorov. Objekty budú jedno až šesťpodlažné, niektoré s podkrovím, so šikmými strechami

Plochy individuálnej chatovej zástavby (ICHR) sú viazané na centrá občianskej vybavenosti.

V rekreačnej zóne Šulianske jazero je navrhovaných päť typov chát v štyroch veľkosťných kategóriách (30 m^2 , 40 m^2 , 50 m^2 a 60 m^2). Pre chaty v sektorech A až D sú navrhnuté pozemky s rozmermi $20 \times 15\text{ m}$, v sektore E 100 chát bez ohraničenia pozemkov. Individuálne chaty umiestnené pri vode v prvom a druhom rade budú nižšie, bez podkrovia, s mierne šikmou strechou, tak, aby mohla vyniknúť aj architektúra objektov v treťom a štvrtom rade. Zakladanie chát je navrhnuté na železobetónových pilotoch, konštrukcia chát je z dreva.

V rekreačnej zóne Vojkanské jazero je navrhovaná zastavaná plocha chát 36 m^2 na štvorárovom pozemku. Obostavaný priestor nadzemného podlažia a podkrovia nesmie prekročiť 165 m^3 a maximálna spevnená plocha okrem chatky je $11,52\text{ m}^2$ (odstavná plocha pre osobný automobil), tzn. maximálna zastavaná plocha môže byť $47,25\text{ m}^2$.

Sportovo-rekreačná vybavenosť je navrhovaná v centrach vybavenosti pri vodnej ploche. Športové plochy v sektorech sú chránené izolačnou zeleňou.

Vegetačné úpravy sú navrhované tak, aby vyhovovali funkčno-prevádzkovému členeniu v areáli, aby boli zároveň kompaktné a umožňovali čo najjednoduchšiu údržbu. Na nezastavaných plochách pozemkov bude vysadená zeleň, ktorá bude vhodne dopĺňať ráz krajiny.

Vojkanské jazero

Plocha rekreačnej zóny na súši	36, 2271 ha
Vodná plocha	81, 4097 ha
Celková plocha rekreačnej zóny	117, 6368 ha

Kapacita rekreačných zariadení	
Ubytovanie	1 998 lôžok
Stravovanie	1 058 stoličiek
Priemerná denná návštěvnosť	3 000 osôb
Špičková denná návštěvnosť	4 300 osôb

Koncepčne je okolie jazera rozdelené na dve funkčne odlišné časti. Severné pobrežie bude slúžiť ako pláž so šírkou okolo 15 m. Pláž bude sadovnícky upravená. Bude tu aj tobogán, detské ihrisko pri jazere, nájazd na spúšťanie nemotorových člnov. Na pláž budú nadväzovať navrhované sektory s rekreačnými objektmi.

Pobrežná zóna na južnom brehu jazera, ktorá sa nachádza v bezprostrednej blízkosti lužných lesov a ramennej sústavy, bude mať prírodný charakter bez akejkoľvek zástavby a rekreačných zariadení. V dolnej časti bude možnosť rybolovu a člnkovania.

Rekreačná zóna je rozdelená na 4 sektory:

Sektor A - Agroturistický areál

Je navrhnutý v severozápadnom cípe rekreačnej zóny s celoročným využívaním. Jazdecké trasy sú navrhované od agroturistického areálu po severnom okraji rekreačnej zóny, okolo Dunajskej sihote a popri Dunaji späť do areálu.

Sektor B - Chatová osada

Nachádza sa medzi hotelovou časťou a agroturistickým areálom, určená je na individuálnu rekreáciu s celoročnou prevádzkou a pre apartmány so sezónnou prevádzkou. Chatky s výhľadom na jazero nebudú podpivničené, môžu mať maximálne jedno podlažie a podkrovie.

Sektor C - Hotelová časť

Je určený pre hotely a ubytovne väčších kapacít. Atraktivitu hotelovej časti bude vytvárať hotel s kongresovou sálou. Športový areál s obslužným objektom a amfiteáter má zabezpečiť športové a kultúrne aktivity v letnej sezóne. Bude sa tu nachádzať plavčíkmi kontrolovaná pláž a tobogan.

Sektor D - Rekreačná dedina „Village“

Je navrhovaný pre individuálnu chatovú rekreáciu, so športovými ihriskami, exkluzívnymi apartmánmi, obslužnými objektmi a reštauráciami.

Šúlianske jazero

Plocha rekreačnej zóny na súši	117, 64 ha
Vodná plocha	74, 20 ha
Celková plocha rekreačnej zóny	191, 96 ha
Kapacita rekreačných zariadení	
Ubytovanie spolu	4 100 lôžok
Stravovanie	1 200 stoličiek
Priemerná denná návštevnosť	3 500 osôb
Špičková denná návštevnosť:	6 500 osôb

Rekreačná zóna je rozdelená na 5 sektorov:

Sektor A

Navrhnuté sú tu ubytovacie a stravovacie zariadenia, šatne, hygienické zariadenia, detské ihriská, športové plochy a minigolf. Po oboch stranách sektora sú navrhované plochy pre individuálnu chatovú rekreáciu. Predpokladá sa celoročné využívanie ubytovacích a stravovacích zariadení. Areál detských ihrísk bude funkčne i plošne rozdelený podľa vekových kategórií. Komplex športovísk je sústredený v strede sektora.

Sektor B

Jeho územie bude využívané hlavne pre ubytovacie kapacity viazaného cestovného ruchu. Predpokladá sa celoročné využitie hotelových a stravovacích zariadení.

Sektor C

Je členený na záchytné parkoviská, vstupný priestor, komplex športovísk, sociálno-hygienické zariadenia (ocistné sprchy, šatne, WC) a ubytovaciu a stravovaciu časť.

Sektor D

Je členený na komplex parkovísk, komplex športových plôch a detských ihrísk, komplex kúpalísk so sezónnou i celoročnou prevádzkou a autokemping. Navrhnutá je i pešia trasa k Vojkanskému jazeru, ktorá je napojená na existujúce trasy.

Sektor E

Je situovaný na južnej strane jazera. Bude slúžiť len pre individuálnu chatovú rekreáciu. Navrhuje sa tu 100 individuálnych chát so 400 lôžkami a zastavanou plochou 40 m^2 pre jednu chatu, celková zastavaná plocha $4 000 \text{ m}^2$. Nie sú tu navrhované žiadne objekty občianskej vybavenosti ani ubytovania a stravovania. Cez sektor E bude prechádzať pešia promenáda, budú tu plážové priestory, dva vodné lyžiarske vleky a štyri stanovištia plavčíkov.

III. OPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie zámeru

Zámer vypracovala v apríli 2002 firma SIRECO, s.r.o. Bratislava v zmysle ustanovení zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení zákona č. 391/2000 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č.127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ďalej len „zákon“). Zodpovednou riešiteľkou bola RNDr. Anna Groidlová.

Zámer bol vypracovaný v jednom variante, nakoľko na základe odôvodnenej žiadosti navrhovateľa Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“) listom č. 1294/02-4.3 zo dňa 18.3.2002 upustilo od požiadavky variantného riešenia.

Na základe dôsledného vyhodnotenia doručených stanovísk a po zvážení charakteru, rozsahu a predpokladaných účinkov navrhovanej činnosti sa preukázalo, že údaje uvedené v zámere sú postačujúce, a preto MŽP SR v spolupráci s príslušným orgánom a povoľujúcim orgánom určilo, že správu o hodnotení nie je potrebné vypracúvať.

V ďalšom procese hodnotenia, v ktorom sa primerane použili ustanovenia § 14 až 21 zákona, sa používal zámer ako správa o hodnotení. O tejto skutočnosti informovalo MŽP SR všetkých účastníkov procesu posudzovania.

2. Posúdenie správy o hodnotení a doručené stanoviská

V zmysle § 18 zákona boli v zákonom stanovenom termíne do termínu spracovania návrhu záverečného stanoviska doručené na MŽP SR nasledovné písomné stanoviská účastníkov procesu posudzovania.

Ministerstvo pôdohospodárstva SR, sekcia vodohospodárska (list č.174/2002-820)

Predložilo stanovisko vypracované s dielčích stanovísk odboru štátnej správy a dozoru v LH MP SR, odboru rozvoja vidieka a životného prostredia MP SR, útvaru splnomocnenca vlády pre výstavbu a prevádzku SVD G.N a Vodohospodárskej výstavby, š.p. Bratislava.

Konštatuje, že súčasný stav využívania riešených vodných plôch a príľahlého územia je nelegálny, živelný s negatívnym dopadom na životné prostredie s potenciálou možnosťou znehodnotenia podzemných a povrchových vôd na vodohospodársky chránenom území. Z toho pohľadu víta zámer vytvoriť rekreačnú zónu.

Z pohľadu lesného hospodárstva nemá výhrady voči navrhovanej činnosti.

Na základe predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti trvá na definitívnom vylúčení výstavby v sektore E Šúlianského jazera a jeho južné pobrežie požaduje ponechať na samovoľný vývoj ako nárazníkovú zónu ramennej sústavy.

Upozorňuje, že navrhovaná činnosť je situovaná v oblasti, ktorá bola v minulosti endemickou malarickou oblasťou. Dnes je malária zlikvidovaná, ale podmienky pre šírenie malárie ostali. Po uvedení vodného diela do prevádzky sa mierne zvýšili.

Ďalej upozorňuje, že územie leží v inundačnej oblasti Dunaja, v území ktoré je počas záplav zaplavované. Jazerá by preto mali byť upravené tak, aby počas povodní voda do nich nevtekala. To platí i pre časť stavieb.

Za ďalšiu otázku považuje budúcu, s maďarskou stranou dohodnutú, úpravu starého koryta Dunaja, ktorá v každom prípade ovplyvní hladinu podzemnej vody a hladinu vody v jazerách. S tým treba počítať a navrhnuť účinné opatrenia.

Žiada presne určiť výmeru odnímanej poľnohospodárskej pôdy.

V závere uvádza pripomienky k predloženému zámeru, zamerané najmä na stanovenie celkovej únosnosti územia pri umiestňovaní jednotlivých činností.

Ministerstvo hospodárstva SR, odbor rozvoja cestovného ruchu (list č. 377/2002-710 zo dňa 10. 6. 2002)

Podporuje názor majiteľov pozemkov v okolí jazier, ktorí navrhli riešiť problematiku živelnej rekreácie organizovaným rekreačným využitím pri rešpektovaní zásad trvalo udržateľného rozvoja v CHKO Dunajské luhy. Odporúča vytvorenie jednotnej vnútornej organizácie urbanizovaného priestoru, ktorá bude prísne a zodpovedne zabezpečovať životné prostredie.

Ministerstvo školstva SR, odbor investícií (list č. 1338/2002-9 zo dňa 20.5.2002)

Nemá pripomienky a s realizáciou navrhovanej činnosti súhlasí.

Krajský úrad v Trnave, odbor životného prostredia (list č. KÚ-OŽP-SP-2002/05826/Há zo dňa 3. 6. 2002)

Vyjadril pripomienky k zámeru podľa jednotlivých úsekov ochrany životného prostredia kapitol.

Požaduje akceptovať opatrenia uvedené v zámere a tiež vylúčiť výstavbu v sektore E v RZ Šulianske jazero. Odporúča, aby dodržiavanie zásad ochrany prírody mimo vybudovaných areálov zabezpečovali užívateľia rekreačných zariadení (najmä ekonomicky). Upozorňuje, že výpočet potreby vody ráta s priemernou a nie maximálnou návštevnosťou.

Pri rešpektovaní pripomienok uvedených v stanovisku súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti.

Okresný úrad v Dunajskej Stredye, odbor životného prostredia (AO2/035720 zo dňa 18.6.2002)

So zámerom súhlasí, požaduje v záväznej časti ÚPD stanoviť zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov a zastavovacie podmienky pozemkov a výstavbu časovo a vecne rozdeliť na etapy tak, aby boli schopné samostatnej prevádzky.

Okresný úrad v Dunajskej Stredye, štátny okresný hygienik (list č. 662-215.1/2002-ŠOH)

S realizáciou súhlasí a odporúča v záujme ochrany zdravia :

- vylúčiť výstavbu na južnom - a východnom pobreží obidvoch jazier,
- zabezpečiť kontrolu kvality vody na kúpanie v jazerách v zmysle vyhlášky MZ SR č. 30/2002 Z.z. o požiadavkach na vodu na kúpanie, kontrolu kvality vody na kúpanie a na kúpaliskách,
- uprednostniť zásobovanie RZ Vojkanské jazero prípojkou z verejného vodovodu Vojka nad Dunajom.

Obvodný banský úrad v Bratislave (list č. 1129/2002 zo dňa 29.5.2002)

K navrhovanej činnosti nemá námiety.

Štátna ochrana prírody SR, Správa CHKO Dunajské luhy (list č. 497/2002 zo dňa 4.6.2002)

Predložila obsiahle stanovisko, ktoré je súčasťou dokumentácie, v ktorom podrobne popisuje záujmové územie z hľadiska ochrany prírody a krajiny. Odporúča, aby MŽP SR uplatnilo podmienky uvedené v kapitole IV.6 zámernu, ktoré by sa tiež mali premietnúť i do územného rozhodnutia a stavebného povolenia. S navrhovanými opatreniami sa stotožňuje.

Slovenský vodo hospodársky podnik, š.p., OZ Povodie Dunaja (5965/230-Ko/2002 zo dňa 24. 6. 2002)

Pripomienky uplatnil pri predkladaní ÚP, iné pripomienky nemá.

Slovenská agentúra životného prostredia Banská Bystrica (list č. 376/2002 zo dňa 30.5.2002)

Konštatuje, že zámer je v súlade s ÚP VÚC Trnavského kraja a ÚP RZ Šulianske jazero. Upozorňuje na niektoré chýbajúce informácie o agroturistickom areáli a o predpokladanom hluku.

Obecný úrad Vojka nad Dunajom (list zo dňa 11. 6. 2002)

S predloženým zámerom súhlasí.

Obecný úrad Bodíky (list zo dňa 10. 6. 2002)

K navrhovanej činnosti dáva kladné stanovisko bez pripomienok.

Obecný úrad Horný Bar (list č. 138/2002 zo dňa 13. 6. 2002)

S navrhovanou činnosťou súhlasí s poznámkou, že uvedené kapacity sú vysoké a v takom rozsahu, podľa ich názoru, nikdy nebudú využité.

3. Prerokovanie zámeru s verejnosťou

Verejné prerokovanie, spoločné pre všetky dotknuté obce, sa konalo dňa 14. 8. 2002 v kultúrnom dome v Rohovciach za účasti zástupcov spracovateľa zámeru, navrhovateľa, dotknutých obcí a verejnosti v celkovom počte 25 účastníkov. V priebehu

verejného prerokovania neboli vyslovené žiadne námitky proti navrhovanej činnosti. Záverom Ing. Monika Lászlóová, zástupkyňa starostu obce Rohovce, vyslovila záver, že občania obcí Rohovce, Vojka nad Dunajom, Bodíky, Horný Bar schvaľujú zámer „Rekreačná zóna pri Vojkanskom a Šuljanskom jazere“.

Z verejného prerokovania bol vyhotovená zápisnica, ktorá bola podpísaní zástupcami všetkých dotknutých obcí a doručená na MŽP SR. Zápisnica, vrátane prezenčnej listiny, je súčasťou archivovanej dokumentácie z procesu posudzovania.

4. Ostatné závažné stanoviska, pripomienky a odborné posudky

Odborný posudok v zmysle § 19 vypracoval RNDr. Anton Auxt , HES – COMGEO, spol. s r.o., Hlboká 16, 974 01 Banská Bystrica, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 27/2000-OPV-PO.

Posudzovateľ realizáciu navrhovanej činnosti odporúča v posudzovanom variante.

Ďalšie závažné stanoviská, pripomienky a odborné posudky k navrhovanej činnosti neboli v priebehu posudzovania podľa zákona predložené.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vychádza z identifikácie ovplyvnenia jednotlivých zložiek životného prostredia v dôsledku pôsobenia vstupov a výstupov navrhovaného zámeru. Cieľom špecifikácie predpokladaných vplyvov na prvky prírodného, krajinného a socio-ekonomickejho prostredia je podchytenie tých vplyvov, ktoré by závažným spôsobom zmenili existujúcu kvalitu životného prostredia, či už v pozitívnom, ale najmä v negatívnom smere.

Pri hodnotení vplyvov na životné prostredie sa prihliadalo na skutočnosť, že dotknuté územie patrí do CHKO Dunajské luhy, južná časť dotknutého územia priamo navázuje na ramennú sústavu Dunaja.

Na základe procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa zákona sa predpokladajú nasledovné vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia počas výstavby a prevádzky:

Vplyv na horninové prostredie

Z charakteru činnosti, ale i geologickej stavby dotknutého územia, nevyplývajú také dopady, ktoré by závažným spôsobom ovplyvnili stav horninového prostredia. Počas výstavby sa na odkrytých plochách dá očakávať veterná erózia.

Počas výstavby po odstránení rastlinného krytu sa bude v území výraznejšie prejavovať veterná erózia sprevádzaná prašnosťou.

Vplyv na pôdu

Celkový záber pôdy pre RZ Vojkanské jazero je 36,2271 ha. Z toho je potrebné vyňať z PPF 3, 3113 ha a z LPF 5, 567 ha.

Celkový záber pôdy pre RZ Šuljanské jazero je 117, 640 ha. Z toho je potrebné vyňať z PPF 4,487 ha a z LPF 10,58 ha.

Dočasný záber pôdy, napr. pre stavebný dvor nebude potrebný, nakoľko tento sa bude nachádzať v rámci celkového záberu pôdy.

Pôdy dotknutého územia nie sú náhylné na mechanickú a chemickú deštrukciu, a preto sa z tohto titulu negatívne ani pozitívne vplyvy nepredpokladajú.

Vplyv na ovzdušie

Zvýšeným pohybom stavebných mechanizmov a nákladných áut dôjde k nárastu objemu výfukových splodín v ovzduší okolia výstavby a po trase prístupových ciest. Tento vplyv výraznejšie nezhorsí kvalitu ovzdušia a môže byť minimalizovaný pravidelným čistením ciest a vozidiel.

Vplyvy na ovzdušie počas prevádzky Rekreačnej zóny Vojkanského a Šuljanského jazera budú dané predovšetkým emisiemi z dopravy.

Vplyv na vodu

Navrhovaná výstavba rekreačnej zóny neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia, nebude mať vplyv na výšku hladiny podzemnej vody ani na výdatnosť

vodných zdrojov. Výstavba a prevádzka rekreačnej zóny nebude mať vplyv na charakter odvodnenia oblasti, nespôsobí zmeny hydrogeologických charakteristík.

K znečisteniu povrchových vôd samotných jazier bude dochádzať v dôsledku pobytu návštevníkov v nich (biologické znečistenie, prísun živín, opaľovacie a kozmetické prípravky). Tento vplyv bude pôsobiť sezónne (v lete), jeho rozsah bude závisieť od počtu návštevníkov a samočistiacej schopnosti jazier. V podobných podmienkach (napr. jazerá v Senci) možno pozorovať rozvoj rias a siníc, ktoré môžu spôsobovať alergické reakcie. Vplyv nie je možné eliminovať, čiastočne ho možno zmierniť zabezpečením čo najväčšej samočistiacej schopnosti jazier.

Vplyv na biotu

Negatívny bude vplyv stavebnej dopravy počas výstavby rekreačnej zóny na živočíšstvo v širšom okolí v dôsledku pohybu a hluku.

Možno očakávať zvýšenie počtu náhodnej, prípadne i úmyselnej likvidácie rôznych druhov živočíchov následkom kolízií s dopravnými prostriedkami a stavebnými mechanizmami (platí to najmä pre obojživeľníky, plazy a cicavce).

Nepriaznivý vplyv a dopad na živočíšstvo širšieho okolia rekreačnej zóny súvisí s priamym vyrušovaním živočíchov (vrava, krik), najmä lesnej zveri a vtáctva. Vplyv je zmierniteľný obmedzením počtu návštevníkov pohybujúcich sa mimo rekreačnej zóny (vybudovanie atraktívít v RZ) a využívaním existujúcich chodníkov.

Prevádzka vodných lyžiarskych vlekov, ktoré sú navrhnuté v juhozápadnej časti Šulianskeho jazera, bude negatívne vplývať na živočíšstvo (rušenie) a na pobrežnú vegetáciu (odstraňovanie porastov).

Rekreačná zóna bude pôsobiť ako bariéra pre lokálny pohyb suchozemských živočíchov v horizontálnom i vertikálnom smere. V súčasnosti živočíchy využívajú jazerá ako miesta oddychu a potravnú základňu a je predpoklad, že počas dlhšie trvajúcej zvýšenej koncentrácie rekreatantov tieto plochy opustia.

Vybudovaním a prevádzkou rekreačnej zóny dôjde k nárastu populácií synantropných druhov živočíchov viazaných svojou existenciou na ľudské sídliská a obydlia (potkan obyčajný, myš domová, tchor obyčajný, vrabec domáci, drozd čierny atď.), čo môže výrazne ovplyvniť a aj v budúcnosti ovplyvňovať pôvodnú faunu v bezprostrednom aj vzdialenejšom okolí (synantropné druhy sa vo všeobecnosti vyznačujú značnou populačnou expanziou, agresivitou, a teda šíria sa na úkor pôvodných druhov).

V dôsledku realizácie navrhovanej rekreačnej zóny dôjde k výrubom drevín. Južná časť pri Vojkanskom jazere zostane nedotknutá. V priamo dotknutom území na severnom pobreží jazier, kde bude realizovaná výstavba, rastú dreviny rôzneho veku (prevažne mladé nálety), ktoré bude potrebné vyrúbať. Umiestnenie chát sa odporúča prispôsobiť existujúcim stromom. Stromy v blízkosti stavieb, ktoré by mohli byť poškodené stavebnou činnosťou je potrebné chrániť počas výstavby obalením kmeňa alebo oplotením. Pri výrube drevín je potrebné si vyžiadať súhlas orgánu ochrany prírody.

K rozsiahlejším výrubom drevín a k nepriaznivým vplyvom na rastlinstvo a živočíšstvo by došlo v prípade realizácie navrhovanej výstavby chát na južnej strane Šulianskeho jazera (sektor E), čo je environmentálne neprijateľné. Preto sa odporúča výstavbu tohto sektora (100 individuálnych chát) z RZ Šulianske jazero úplne vylúčiť.

Trvalým vplyvom bude zmenšenie vegetačnej plochy v území v prospech zastavaného územia a vnesenie nového prvku rekreačnej zóny do krajinnej štruktúry. Bude to prvak rozľahlý, jeho optické zmiernenie je možné prostredníctvom výsadby pôvodných druhov drevín a architektonickým stvárením prispôsobeným okolitým obciam a historickým zvyklosťiam. Dôjde k zvýšeniu zastúpenia zastavaných plôch v krajinе, rekreačná zóna bude mať charakter sídla.

Vplyv na krajinu

Významné zásahy do krajiny sa neočakávajú. Zásahom do krajiny však bude najprv likvidácia nelegálnych rekreačných objektov a neskôr vybudovanie rekreačnej zóny ako intenzívne zastavaného územia. Taktiež dôjde k výrube cca 18 ročných stromov (vŕby, topole), na ploche 3,16 ha (LPF) a náletových drevín.

Využívanie navrhovanej rekreačnej zóny sa oproti súčasnému stavu značne zintenzívni, na druhej strane dôjde k regulovanému rekreačnému využívaniu krajiny, ktoré predpokladá menšie negatívne vplyvy na životné prostredie.

Vplyvom na scenériu krajiny bude pôsobenie nového prvku rekreačnej zóny, najmä v pohľadoch zo severu - z hrádze. Vplyv nebude výrazný v prípade dodržania podmienok a limitov uvedených v ÚPD Rekreačnej zóny Vojkanského a Šulianského jazera.

Doplnenie izolačnej zelene zo severnej strany Rekreačnej zóny Vojkanského a Šulianského jazera pozitívne ovplyvní scenériu krajiny.

Vplyv na obyvateľstvo a jeho aktivity

Priaznivým vplyvom na obyvateľstvo je poskytnutie cca 330 nových pracovných príležitostí v navrhovanej rekreačnej zóne.

Z hľadiska pohody a kvality života dôjde k pozitívному vplyvu, a to vybudovaním nových rekreačných zariadení s riadenou návštevnosťou a hlavne dôjde k legalizácii vzťahov medzi vlastníkmi pozemkov a budúcich objektov.

Výstavba medzinárodnej rekreačnej zóny bude pozitívnym prínosom nielen pre domáčich obyvateľov po stránke oddychu, aktívneho pohybu a ekonomickej stránke (vytvorí pracovné miesta), ale poskytne služby pre cykloturistov (európska cyklistická trasa) a môže byť potenciálne spestrením programu pre pasažierov výletných lodí.

Výstavba rekreačnej zóny môže pozitívne ovplyvniť aj využitie neobývaných objektov v dotknutých obciach (najmä Bodíky a Vojka nad Dunajom), kde je v súčasnosti vysoký počet neobývaných domov určených na rekreáciu. Práve vybudovanie tejto rekreačnej zóny môže zvýšiť dopyt po neobývaných domoch a ich následné využitie na rekreáciu, čo bude prínosom aj pre celkový vzhľad obce.

Územie navrhované na výstavbu rekreačnej zóny sa nachádza v CHKO Dunajské luhy, je tiež zaradené medzi tzv. Ramsarské lokality. Nachádza sa tiež v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. V súčasnosti je čiastočne zastavané nelegálnymi chatkami (nie je zabezpečené zneškodňovanie odpadov, odvádzanie odpadových vôd, je tu riziko kontaminácie pôd a vôd ropnými látkami z áut a pod.), ktorých odstránenie nie je za súčasných podmienok riešiteľné. Dochádza k devastovaniu prírodného prostredia (vytváranie skládok odpadov, používanie vodných skútrov, vytváranie záhradiek pri objektoch a pod.). Navrhovanou výstavbou dôjde k organizovanému využívaniu územia, čo je hodnotené ako pozitívny vplyv.

Počas výstavby, pokiaľ nebude dobudovaná vybavenosť (športové ihriská, atraktivity a pod.), možno predpokladať zvýšený tlak na priestor dunajských ramien, ktorý bude poskytovať atraktívnejšie prostredie, než rozostavaná rekreačná zóna bez adekvátnej vybavenosti. S tým bude súvisieť i zvýšená devastácia navštevovaného priestoru. Úmerne s narastajúcou vybavenosťou sa bude znížovať i tlak na tento priestor, ale nemožno predpokladať, že by ustal úplne. Časť návštevníkov bude vždy vyhľadávať tichšie a pokojnejšie prírodné prostredie.

Priaznivým vplyvom navrhovanej činnosti je najmä využitie prírodného potenciálu na rekreáciu, a tým na aktívne pôsobenie vo sfére cestovného ruchu.

Očakávané vyvolané investície

Pred začiatím výstavby je potrebné zabezpečiť nasledovné investičné aktivity:

- zväčšiť kapacitu čističky odpadových vôd vo Vojke nad Dunajom
- dobudovať ČOV v Bodíkoch
- rekonštruovať jestvujúce 22 kV vzdušné elektrické vedenie č.199, ktoré je umiestnené pozdĺž štátnej cesty Dobrohošť - Gabčíkovo na potrebnú kapacitu
- vybudovať nové 22 kV vedenie zo 110/22kV rozvodne Gabčíkovo
- vybudovať zdroj pitnej vody (v sektore D, rekreačnej zóny Vojkanského jazera).

V. ZÁVERY

1. Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe zhodnotenia výsledkov procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa zákona sa

o d p o r ú č a

realizácia navrhovanej činnosti „Rekreačná zóna pri Vojkanskom a Šulianskom jazere“ za predpokladu splnenia podmienok uvedených v kapitole V/3 tohto záverečného stanoviska. Neurčitosti, ktoré sa vyskytli v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie je potrebné vyriešiť v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie pre povolenie činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odporučaný variant

Z priebehu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona a po zohľadnení informácií uvedených v zámere, stanovísk účastníkov procesu posudzovania a odporúčaní z odborného posudku, *sa na realizáciu odporúča variant uvedený v zámere* a posúdený v súlade s ustanoveniami zákona.

3. Odporučané podmienky pre etapu prípravy, výstavby a realizácie činnosti

Z výsledkov environmentálneho hodnotenia, stanovísk dotknutých orgánov a obyvateľstva vyplynuli návrhy opatrení, ktoré je potrebné akceptovať a rešpektovať počas etapy prípravy a realizácie stavby. Jedná sa o tieto podmienky:

1. Akákoľvek ďalšia výstavba v bezprostrednom okolí posudzovanej rekreačnej zóny nie je prípustná z hľadiska ekologickej stability územia (zásah do prírodných prvkov) a z hľadiska ochrany prírody a krajiny (zásah do nenarušenej, alebo málo narušenej časti CHKO Dunajské luhy). Preto treba považovať navrhovanú rekreačnú zónu *s vylúčením sektora E pri Šulianskom jazere* za uzavretú a v žiadnom prípade ju nerozširovať. Doplňky k územným plánom rekreačnej zóny v zmysle zmeny funkčných plôch (predovšetkým rozšírenie zastavaných plôch pre chaty), nie sú prípustné.
2. Pre rekreačnú zástavbu a „hlúčné“ rekreačné aktivity je určené severovýchodné pobrežie jazier. Výstavba rekreačných objektov a zariadení musí byť v súlade so schváleným územným plánom a v hraniciach predloženej rekreačnej zóny Vojkanské jazero a v hraniciach sektorov A, B, C, D Rekreačnej zóny Šulianske jazero (*záona E s rozvojenou zástavbou individuálnych chát je nevhodne lokalizovaná a tým neprijateľná*).
3. Základnou, hlavnou funkciou rekreačnej zóny je individuálna rekreácia a voľný cestovný ruch (hotely a penzióny), doplňujúcou funkciou je športovo - relaxačná. Zakázaná je funkcia výroby, skladovania, remesiel, obchodu a chov hospodárskych zvierat.
4. Juhozápadný breh je určený pre „tiché“ formy oddychu vo voľnej prírode, kde je vylúčená akákoľvek výstavba (objektov i zariadení), budovanie ciest, cyklistických trás, prístreškov, ohnísk a pod. Po nevyhnutej likvidácii objektov a likvidácii vysadenej okrasnej zelene je potrebné ponechať túto časť na prirodzený vývoj. Povolené sú len aktivity súvisiace s odstraňovaním prípadných nepriaznivých dôsledkov rekreačných aktivít (odstraňovanie odpadkov, likvidácia ohnísk, zamedzenie zaburínenia a pod.). Vjazd dopravných prostriedkov do tejto časti je zakázaný.
5. Na zamedzenie kontaminácie horninového prostredia, pôd a vód zabezpečiť:
 - vyhovujúci technický stav stavebných mechanizmov a jeho pravidelnú kontrolu,
 - parkovacie plochy proti priesaku znečistujúcich látok.

6. Na zmiernenie vplyvov navrhovanej činnosti na ovzdušie z hľadiska prašnosti, hlučnosti a plynnych exhalátorov zabezpečiť kropenie ciest, priebežné čistenie komunikácií, sledovanie a udržiavanie vyhovujúceho technického stavu stavebných mechanizmov, disciplinovanosť pri prevádzke dopravných a stavebných mechanizmov (skracovať doby zapojenia motorov na voľnobeh), realizáciu prašných prác (napr. skrývkových) v poveternostne vhodných obdobiach (vyššia vlhkosť, nízka veternosť a pod.).
7. Výkopovú zeminu využiť na terénne úpravy, prípadne na rekultiváciu skládky na základe súhlasu orgánu ochrany prírody a okresného úradu.
8. Zneškodňovanie odpadov vzniknutých počas výstavby, ako aj počas prevádzky navrhovanej činnosti, zabezpečiť v súlade s platnými právnymi predpismi.
9. Vypracovať Program odpadového hospodárstva rekreačnej zóny, zosúladiť ho s Programom odpadového hospodárstva obce Vojka nad Dunajom a Programom odpadového hospodárstva okresu Dunajská Streda a predložiť ho na schválenie príslušnému orgánu štátnej správy.
10. V agroturistickom areáli zabezpečiť, aby žumpy (septiky) boli dostatočne izolované voči priesaku do podzemných vôd.
11. Zabezpečiť pravidelné sledovanie kvality vody v jazerách, a to najmä po umelých záplavách inundačného územia.
12. Za účelom čo najväčšej samočistiacej schopnosti jazier, podporovať rozvoj litorálnej pobrežnej vegetácie (trstové porasty) na juhovýchodných brehoch jazier.
13. K dokumentácii pre územné rozhodnutie vypracovať projekt ozelenenia rekreačnej zóny Vojkanského a Šúlianského jazera ako celku, na základe inventarizácie drevín v rekreačnej zóne.
14. Vhodným doplnením a vzhľadovým dotvorením zóny by bolo výraznejšie uplatnenie stromovej a krovinej vegetácie na severovýchodnom okraji rekreačnej zóny ako pohľadovej izolácie. Vysoká zeleň schová zónu a zároveň zmierni nepriaznivé pôsobenie niektorých meteorologických činitielov (vietor, teplota), túto výsadbu realizovať ako voľnú, z viacerých druhov miestnych drevín, nie líniiovú výsadbu v jednej priamke.
15. Jednotlivé pozemky oddeliť drevinnou izoláciou, a to formou skupiniek drevín alebo tzv. voľným (nestrihaným) živým plotom z miestnych druhov kríkov.
16. V celom areáli rekreačnej osady použiť na ozelenenie miestne druhy drevín a bylín. Na výsadby použiť odrastky, aby bol čo najskôr dosiahnutý žiadany estetický a objemový efekt.
17. Vegetačné úpravy nevyhnutne odsúhlasiť so Správou CHKO Dunajské luhy.
18. Zabezpečiť odstránenie objektov na južnej strane, a odstránenie všetkých vysadených nepôvodných druhov rastlín (živé ploty, okrasné dreviny, ihličnany a pod.), odstránenie betónových plôch a menších skládok stavebného materiálu a odpadu v okolí a celkové podporenie pôvodného vývoja krajiny vysadením miestnych druhov drevín.
19. Odstránenie existujúcich objektov (tzv. chát), najmä v južnej časti jazier, realizovať v mimohniezdom (február - august) období.
20. Zabezpečiť priebežnú údržbu zelene v areáli (kosenie trávnatých plôch, orezávanie a preriedzovanie drevinných porastov). V projektovej dokumentácii pre stavebné povolenie uviesť organizáciu (subjekt), ktorá bude v rekreačnej zóne zabezpečovať údržbu zelene.
21. V dotknutom území vylúčiť akékoľvek záhradkárske aktivity a používanie chemických prípravkov.

22. Na zmiernenie rizika výrubu stromov v blízkosti rekreačnej zóny pre účely používania v krboch, zriadiť predajnú paliva do krbov, prípadne využívať (predávať) drevo z údržby lesných porastov a sadovníckych úprav.
23. Vodný lyžiarsky vlek v juhovýchodnej časti Šulianskeho jazera je neprípustný. Realizovať je možné nanajvýš jeden vodný lyžiarsky vlek, a to v severozápadnom cípe jazera (bližšie k Vojkanskému jazeru).
24. Používanie vodných skútrov v rekreačnej zóne obmedziť a regulovať z dôvodu ohrozovania rekrentov, znečisťovania ovzdušia a hlučnosti.
25. Pri navrhovaní pozemných stavieb nevytvárať kontradominanty alebo kontrahmoty. Stavby majú pôsobiť skôr upokojujúcim a vyváženým riešením, s potlačením ich tvaroslovia, hmôt a farebnosti.
26. V pôdorysoch a pohľadoch pozemných stavieb vylúčiť dynamické a organické tvary a prvky.
27. V pôdorysoch a pohľadoch pozemných stavieb uprednostniť využitie prvkov ľudovej architektúry.
28. Z hľadiska farebnosti požívať tlmené farby. Na murovaných častiach uprednostniť biele alebo tlmené pastelové farby.
29. Vylúčiť komerčnú reklamu.
30. Vylúčiť umiestnenie veľkoplošných a svietiacich reklamných zariadení.
31. Hlavné zásady tvorby a povoľovania informačných a propagačných zariadení riešiť ako celok so stanovením výrazného jednotiaceho architektonického prvku. Návrh konzultovať so Správou CHKO Dunajské luhy. Po vydaní územného rozhodnutia ich zozáväzniť formou všeobecného záväzného nariadenia obcí Vojka a Horný Bar, časť Šuľany.
32. Dočasne nezastavané plochy udržiavať ako trávne porasty.
33. Plochy určené pre športovú vybavenosť nie je možné použiť na výstavbu ubytovacích objektov a zariadení (napr. individuálne chaty, penzióny).
34. Parkovanie je prípustné iba na parkoviskách a vyčlenených plochách. Parkovacie plochy pri hoteloch a penziónoch ozelniť krovinnou a stromovou vegetáciou.
35. Dodržať podmienky stanovené v ÚPD rekreačnej zóny Vojkanského a Šulianskeho jazera pre jednotlivé objekty.
36. Oplotenie pozemkov je prípustné len u individuálnych chát a športových ihrísk. Ostatné zariadenia ponechať bez oplotenia, v nevyhnutných prípadoch je možné použiť len voľné (netvarované) živé ploty z miestnych druhov kríkov.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zhodnotenia písomných stanovísk

Záverečné stanovisko bolo vypracované v zmysle § 20 a prílohy č. 4 zákona v súčinnosti s Ministerstvom hospodárstva SR a Ministerstvom školstva SR, na základe posúdenia zámeru a ďalších informácií predložených navrhovateľom, stanovísk subjektov procesu posudzovania, výsledkov verejného prerokovania a odborného posudku.

Pri hodnotení uvedených podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona, vykonala sa pritom dôsledná analýza každej pripomienky a stanovísk od dotknutých subjektov.

V priebehu posudzovania boli zvážené všetky predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie, popísané v zámere a v kapitole IV tohto záverečného stanoviska. Zvážili sa všetky riziká navrhovaných variantov z hľadiska ich vplyvu na životné prostredie, na základe čoho bolo preukázané, že navrhovanú činnosť je možné realizovať

v odporúčanom variante, ktorý sa z hľadiska celkového vplyvu na životné javí ako environmentálne prijateľný.

Očakáva sa prínos realizácie navrhovanej činnosti v dotknutom území, spočívajúci najmä v postupnom odstránení existujúcej živelnej rekreácie.

Celé dotknuté územie je súčasťou nadregionálneho biokoridoru rieky Dunaj a jej okolie a nadregionálneho biocentra Lužné lesy, ramennej sústavy Dunaja. Súčasný stav (nelegálna chatová zástavba) v území je z hľadiska zachovania ekologickej kvality uvedených prvkov ekologickej stability neúnosný. V prípade realizácie navrhovanej činnosti, pri ktorej sa pripúšťa vybudovanie rekreačnej zóny na severnom okraji jazier, s vylúčením intenzívneho využitia južného pobrežia jazier, by ekologická stabilita územia mohla zostať zachovaná.

V rámci spracovania a pripomienkovania územnoplánovacej dokumentácie rekreačnej zóny Vojkanského a Šulianskeho jazera boli zo strany štátnej správy, Správy CHKO Dunajské luhy a ostatných dotknutých subjektov vylúčené lokality a aktivity, ktoré by značne negatívne vplývali na prírodné prostredie.

Navrhovaná rekreačná zóna výrazne prispeje k riešeniu súčasných majetkovo-právnych problémov v tomto území a tiež ovplyvní negatívny vplyv sezónnosti, t.j. bude riešiť problém rekreačných aktivít počas celého roka a počas nepriaznivých poveternostných podmienok (aktivity v uzavorených priestoroch).

Celkovo bolo v procese posudzovania na MŽP SR predložených 13 písomných stanovísk dotknutých subjektov a 1 záznam zo spoločného verejného prerokovania. Všetky dotknuté subjekty sa k realizácii navrhovanej činnosti vyjadrili kladne. Písomné pripomienky predložené v procese posudzovania boli zohľadnené v návrhu opatrení a následne budú zapracované do ďalších stupňov projektovej dokumentácie v rámci povoľovacieho procesu podľa osobitných predpisov. Odporúča sa povoľujúcemu orgánu, aby realizáciou navrhovaných opatrení podmienil povolenie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Odporúčaný variant za predpokladu realizácie navrhovaných opatrení možno považovať za akceptovateľný z pohľadu jeho vplyvov na životné prostredie.

V rámci hodnotenia vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať. Neurčitosti budú odstránené po vykonaní podrobného prieskumu v rámci ďalších stupňov projektovej dokumentácie pre územné a stavebné konanie.

5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Na základe ustanovení § 36 zákona je ten kto bude navrhovanú činnosť vykonávať povinný najmä

- a) systematicky sledovať a merať jej vplyvy,
- b) kontrolovať plnenie podmienok určených pri povolení činnosti a vyhodnocovať ich účinnosť,
- c) zabezpečiť odborné porovnania predpokladaných vplyvov, uvedených v zámere so skutočným stavom.

Rozsah a lehotu sledovania, podľa § 36 ods. 3 zákona, určí povoľujúci orgán pri povoľovaní navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov s prihladnutím na toto záverečné stanovisko.

Pre sledovanie predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, najmä na vodu, je potrebné vypracovať samostatný projekt monitoringu, ktorý je potrebné predložiť na schválenie príslušnému okresnému orgánu.

Na základe operatívneho vyhodnocovania výsledkov monitorovania je, v zmysle § 36, ods. 3 zákona navrhovateľ povinný, v prípade, ak zistí, že skutočné vplyvy realizovanej činnosti posudzovanej podľa zákona sú horšie, než sa uvádzajú v zámere, je ten kto činnosť vykonáva, povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom

uvedeným v zámere, v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

VI. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia SR
odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

Ministerstvo hospodárstva SR
odbor rozvoja cestovného ruchu

Ministerstvo školstva SR
odbor investícii

2. Potvrdenie správnosti údajov

Ing. Viera Husková
riaditeľka odboru
posudzovania vplyvov na životné prostredie

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR
nám. Ľudovíta Štúra 1
812 35 BRATISLAVA
-14-

3. Dátum vydania záverečného stanoviska

25. 10. 2002

